

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

**HOTĂRÂRE Nr. 271
din 28-09-2018**

**cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare,
de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate
pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii
de sistem din sectorul gazelor naturale**

Publicat : 26-10-2018 în Monitorul Oficial Nr. 400-409 art. 1585

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
nr.1374 din 17 octombrie 2018
Ministrul _____ Victoria IFTODI

În temeiul art.7 alin.(2) lit. b) din Legea nr.108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415), cu modificările ulterioare, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale (se anexează).

2. Se abrogă, Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 316 din 24 decembrie 2008 privind aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile titulare de licențe pentru distribuția gazelor naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.16-18, art.54).

3. Departamentul tarife și analize economice va monitoriza aplicarea de către operatorii sistemului de transport și de distribuție a gazelor naturale a prevederilor Metodologiei aprobate.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2019.

**DIRECTOR GENERAL
DIRECTOR
DIRECTOR
DIRECTOR
DIRECTOR**

**Tudor COPACI,
Octavian LUNGU
Sergiu CIOBANU
Ghenadie PÂRȚU,
Iurie ONICA**

Nr. 271/2018. Chișinău, 28 septembrie 2018.

METODOLOGIA

de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale

Secțiunea 1

Dispoziții generale

1. Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate solicitanților, consumatorilor finali, producătorilor, operatorilor depozitelor de stocare, operatorilor instalațiilor GNCV de către întreprinderile care dispun de rețele de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale (în continuare - operatorii de sistem).

2. Prezenta Metodologie stabilește:

1) categoriile serviciilor auxiliare prestate solicitanților, consumatorilor finali, producătorilor, operatorilor depozitelor de stocare, operatorilor instalațiilor GNCV de către operatorii de sistem;

2) componentele și modul de determinare a cheltuielilor incluse în calculul tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare;

3) principiile, modul de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare.

3. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) suportarea de către solicitanți, consumatori finali, producători, operatorii depozitelor de stocare, operatorii instalațiilor GNCV a cheltuielilor necesare și justificate pentru prestarea de către operatorul de sistem a serviciilor auxiliare;

2) acoperirea cheltuielilor necesare și justificate ale operatorului de sistem pentru prestarea serviciilor auxiliare;

3) desfășurarea de către operatorul de sistem a unei activități eficiente care va permite prestarea serviciilor auxiliare de calitate;

4) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciile auxiliare și asigurarea viabilității financiare a operatorilor de sistem prin stabilirea tarifelor în baza costurilor justificate și strict necesare pentru desfășurarea activităților reglementate.

4. Metodologia reglementează modul de calculare și aplicare a tarifelor reglementate pentru următoarele categorii de servicii auxiliare prestate solicitanților, consumatorilor finali, producătorilor, operatorilor depozitelor de stocare, operatorilor instalațiilor GNCV de către operatorul sistemului de transport (OST) și/sau de către operatorul sistemului de distribuție (OSD) a gazelor naturale după cum urmează:

1) racordarea instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului final la rețeaua de gaze naturale;

2) racordarea instalației de producere a gazelor naturale a producătorului, la rețeaua de gaze naturale;

3) racordarea instalației operatorului GNCV la rețeaua de gaze naturale;

4) racordarea instalației operatorului depozitului de stocare;

5) punerea sub presiune a instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului

final;

6) reconectarea instalației de utilizare a consumatorului final la rețeaua de gaze naturale, care a fost deconectată anterior pentru diferite încălcări ale normelor de utilizare a gazelor naturale și/sau a clauzelor contractuale;

7) deconectarea instalației de utilizare a consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale la solicitarea acestuia, cu excepția cazului de reziliere a contractului de furnizare a gazelor naturale;

8) reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalației de utilizare a consumatorului final, care anterior a fost deconectată la solicitarea acestuia;

9) demontarea echipamentului de măsurare a gazelor naturale pentru efectuarea expertizei metrologice, la solicitarea consumatorului și remontarea acestuia, în caz dacă se constată, că echipamentul de măsurare respectiv corespunde normelor metrologice;

10) desigilarea echipamentului de măsurare în scopul efectuării unor lucrări la solicitarea consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV;

11) sigilarea echipamentului de măsurare după efectuarea unor lucrări la solicitarea consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV.

Secțiunea 2

Determinarea tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare

5. Tariful reglementat pentru serviciul auxiliar reprezintă contravaloarea cheltuielilor necesare și justificate, suportate de operatorul de sistem pentru realizarea tuturor operațiunilor legate de prestarea serviciului auxiliar, deplasarea personalului operatorului de sistem la locul prestării serviciului auxiliar, utilizarea în procesul prestării serviciului auxiliar a materialelor, a mijloacelor de transport, a mașinilor și a mecanismelor necesare, efectuarea de către personalul operatorului de sistem a lucrărilor necesare pentru prestarea serviciului auxiliar și întocmirea, după caz, a actului de prestare a serviciului auxiliar solicitat.

6. Prin derogare de la prevederile punctul 5 din prezenta Metodologie tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorul sistemului de transport includ deplasarea personalului la locul prestării serviciului auxiliar și de la acesta spre oficiu.

7. Prezenta Metodologie prevede că tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem se determină în baza următoarei formule generale:

$$TSA_z^y = (CMSA_z^y + CTSA_z^y + CPSA_z^y) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (1)$$

unde:

TSA_z^y – tariful pentru serviciul de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare prestate de operatorul de sistem;

$CMSA_z^y$ – cheltuielile materiale nemijlocit utilizate de operatorul de sistem pentru prestarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare;

$CTSA_z^y$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare;

$CPSA_z^y$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat în furnizarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare;

$ICDA$ – indicele cheltuielilor de distribuție și administrative ale operatorului de sistem la prestarea serviciului de tip „y” din categoria „z” de servicii auxiliare, care se stabilesc în mărime de 14,5 % pentru toate serviciile auxiliare prestate. În cazul întreprinderii integrate pe verticală ICDA se aplică în valoare medie pentru toți operatorii sistemului de distribuție.

RN – rentabilitatea operatorului de sistem de la prestarea serviciului auxiliar, care se stabilește în mărime de 5% din cheltuielile operatorului de sistem suportate la prestarea serviciului auxiliar respectiv.

y – tipul concret de serviciu auxiliar prestat de operatorul de sistem solicitantului, consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV. Tipurile concrete de servicii „y” din fiecare categorie de servicii auxiliare „z” se vor identifica de către operatorii de sistem în baza indicatorilor specifici de influență asupra cheltuielilor și, respectiv, asupra tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare.

La acești indicatori specifici se referă: lungimea instalației de racordare; diametrul conductei și materialul acesteia; pozarea conductei; metodele de racordare/deconectare/reconectare a instalațiilor de utilizare a consumatorului final de la/rețeaua de gaze naturale (prin intermediul dispozitivului de deconectare sau deconectare fizică de la rețea); distanța medie de deplasare în raza localității deservite de operatorul de sistem etc.;

z – categoria de servicii auxiliare supuse reglementării. Categoriile de servicii auxiliare, prestate solicitanților, consumatorilor finali producătorilor și operatorilor, sunt indicate în punctul 4 din prezenta Metodologie.

8. Tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare se vor calcula ca tarife medii anuale pentru fiecare categorie de servicii auxiliare diferențiate în dependență de tipul acestor servicii. Totodată, la prestarea unor tipuri de servicii cu o gamă largă de indicatori specifici de influență asupra cheltuielilor și tarifelor, prezenta Metodologie prevede determinarea, aprobarea și aplicarea unor tarife de prestare a serviciului auxiliar de tip standard, bazat pe o unitate concretă a indicatorului specific de influență majoră, și al unui alt tarif suplimentar celui standard. Astfel de tarife se vor aplica în cazul racordării instalațiilor de utilizare ale solicitanților, consumatorilor finali, producătorilor și operatorilor la rețeaua de gaze naturale.

9. Tariful de racordare a instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului final, instalației de producere, instalației GNCV, depozitului de stocare, la rețeaua de gaze naturale se determină în baza următoarei formule:

$$TSA_r^y = TSA_r^s + TSA_r^{sp} \times (L - 1m) \quad (2)$$

unde:

TSA_r^y - tariful pentru racordarea instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului final, instalației de producere, instalației GNCV, depozitului de stocare, reieșind din indicii specifici de influență: categoria solicitantului, consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV, lungimea instalației de racordare, tipul materialului conductei de gaze, diametrul, când executarea acesteia este asigurată de operatorul de sistem etc.;

L – lungimea totală a instalației de racordare. În cazul când lungimea instalației de racordare este mai mică de 1 m tariful pentru tipul „y” de serviciu aferent realizării unei instalații de racordare standard.

TSA_r^s – tariful pentru realizarea unei instalații de racordare standard, determinat pentru tipul „y” de serviciu aferent realizării unei instalații de racordare standard, corespunzător lungimii de 1 m, excepție fiind lucrările de racordare efectuate de altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare.

TSA_r^{sp} - tariful pentru realizarea 1 m de instalație de racordare suplimentar celei standard.

TSA_r^s - se determină în baza formulei:

$$TSA_r^s = (CMSA_r^s + CTSA_r^s + CPSA_r^s) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (3)$$

unde:

$CMSA_r^s$ – include cheltuielile materiale utilizate la montarea instalației de racordare standard: costul materialelor necesare pentru realizarea instalației de racordare.

$CTSA_r^s$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la montarea instalației de racordare standard, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la solicitant, consumator sau producător;

$CPSA_r^s$ - cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de racordare a instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV de tipul „y” la rețeaua de gaze naturale, corespunzătoare realizării unei instalații de racordare cu lungimea de 1 m, varianta standard. La determinarea cheltuielilor cu personalul, se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum, unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de terasament după caz, timpul executării instalației de racordare, efectuării încercărilor necesare în scopul pregătirii punerii acesteia în funcțiune, timpul de conectare a instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune, timpul necesar întocmirii documentelor corespunzătoare.

În cazul, când lungimea instalației de racordare depășește 1 m, iar cheltuielile se majorează datorită suplimentării lungimii conductei, tariful pentru realizarea 1 m de instalație de racordare suplimentar celei standard se determină conform formulei:

$$TSA_r^{sp} = (CMSA_r^{sp} + CPSA_r^{sp}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (4)$$

unde:

$CMSA_r^{sp}$ – include cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de instalație de racordare, suplimentar instalației de racordare standard. Cheltuielile materiale utilizate la montarea 1 m de instalație de racordare constituie costul 1m de conductă, materialele necesare pentru realizarea 1 m de instalație de racordare.

$CPSA_r^{sp}$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul, necesare pentru realizarea 1 m de instalație de racordare, suplimentar celei standard, constituie cheltuielile de personal necesare montării 1 m de instalație de racordare.

10. Tarifele de punere sub presiune a instalației de utilizare a solicitantului, consumatorului final, producătorului, operatorului depozitului de stocare, operatorului GNCV se determină în baza următoarei formule:

$$TSA_{cr} = (CMSA_{cr} + CTSA_{cr} + CPSA_{cr}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (5)$$

unde:

$CMSA_{cr}$ – cheltuielile materiale utilizate la conectarea instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și anume costul materialelor necesare pentru conectarea instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale;

$CTSA_{cr}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la conectarea instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem;

$CPSA_{cr}$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de punere sub presiune a instalației de utilizare a solicitantului de tipul „y” la rețeaua de gaze naturale, corespunzătoare realizării conectării instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și punerea sub presiune a instalației de utilizare. La determinarea

cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum, unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de conectare a instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune, timpul necesar întocmirii documentelor corespunzătoare.

11. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalației de utilizare a consumatorului final, care anterior a fost deconectată de către operatorul de sistem din cauza încălcării de către consumator a normelor de utilizare și/sau a clauzelor contractuale se determină conform formulei:

$$RSA_{ri} = (CMSA_{ri} + CTSA_{ri} + CPSA_{ri}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (6)$$

unde:

CMSA_{ri} – sunt cheltuielile materiale utilizate la reconectarea instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale și anume costul sigiliului și altor materiale necesare utilizate la efectuarea lucrărilor de deconectare și reconectare la rețeaua de gaze naturale a instalației menționate.

CTSA_{ri} – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la reconectarea instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la consumatorul final și de la acesta.

CPSA_{ri} – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat în prestarea serviciului de reconectare a instalației de utilizare a consumatorului final de tipul „y” la rețeaua de gaze naturale, corespunzătoare realizării reconectării instalațiilor de utilizare la rețeaua de gaze naturale. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum și de la locul de consum unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, de reconectare a instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale, timpul necesar întocmirii actului de reconectare.

12. Tarifele pentru deconectarea instalației de utilizare de la rețeaua de gaze naturale la solicitarea consumatorului final, se determină conform formulei:

$$TSA_d = (CMSA_d + CTSA_d + CPSA_d) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (7)$$

unde:

CMSA_d – sunt cheltuielile materiale utilizate la deconectarea instalației de utilizare de la rețeaua de gaze naturale, necesare efectuării lucrărilor de deconectare de la rețeaua de gaze naturale a instalației menționate;

CTSA_d – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la deconectarea instalației de utilizare de la rețeaua de gaze naturale la solicitarea consumatorului, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la consumator;

CPSA_d – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat în prestarea serviciului de deconectare a instalației de utilizare a consumatorului final de tipul „y” de la rețeaua de gaze naturale. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de deconectare, timpul întocmirii actului de deconectare.

13. Tarifele pentru reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalației de utilizare a consumatorului final, care anterior a fost deconectată la solicitarea acestuia se determină conform formulei:

$$TSA_{rs} = (CMSA_{rs} + CTSA_{rs} + CP SA_{rs}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (8)$$

unde:

$CMSA_{rs}$ – cheltuielile materiale utilizare la reconectarea instalației de utilizare a consumatorului final la rețeaua de gaze naturale și anume costul sigiliului și altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de reconectare la rețeaua de gaze naturale;

$CTSA_{rs}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor necesare la reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalației de utilizare a consumatorului final, care anterior a fost deconectată la solicitarea acestuia, inclusiv costul combustibilului;

$CP SA_{rs}$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de reconectare a instalației de utilizare a consumatorului final la rețeaua de gaze naturale. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de reconectare a instalației de utilizare a consumatorului final la rețeaua de gaze naturale, timpul aplicării sigiliului după caz, timpul necesar întocmirii actului de reconectare.

14. Tarifele pentru demontarea echipamentului de măsurare a gazelor naturale pentru efectuarea expertizei metrologice la solicitarea consumatorului și remontarea acestuia la locul de consum se determină conform formulei:

$$TSA_{d,r}^{ech,m} = (CMSA_{d,r}^{ech,m} + CTSA_{d,r}^{ech,m} + CP SA_{d,r}^{ech,m}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (9)$$

unde:

$CMSA_{d,r}^{ech,m}$ - cheltuielile materiale utilizare la demontarea echipamentului de măsurare, efectuarea expertizei metrologice și remontarea acestuia la locul de consum, costul sigiliului și altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de demontare și remontare a echipamentului de măsurare;

$CTSA_{d,r}^{ech,m}$ - cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul de consum, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul de consum, mașinilor și mecanismelor necesare la demontarea, efectuarea expertizei metrologice și remontarea echipamentului de măsurare la locul de consum;

$CP SA_{d,r}^{ech,m}$ - cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de demontare, efectuarea expertizei metrologice, remontarea echipamentului de măsurare și sigilarea acestuia, determinate reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor date și întocmirii procesului verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare.

15. Tarifele pentru desigilarea echipamentului de măsurare în scopul efectuării unor lucrări la solicitarea consumatorului final se determină conform formulei:

$$TSA_{dsg} = (CMSA_{dsg} + CTSA_{dsg} + CP SA_{dsg}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (10)$$

unde:

$CMSA_{dsg}$ – cheltuielile materiale utilizate la desigilarea echipamentului de măsurare și anume costul materialelor necesare utilizate la efectuarea lucrărilor de desigilare a echipamentului de măsurare și întocmirea actului respectiv;

$CTSA_{dsg}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul de consum, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul dat;

$CPSA_{dsg}$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de desigilare a echipamentului de măsurare. La determinarea cheltuielilor cu personalul se ia în considerație timpul deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, timpul efectuării lucrărilor de desigilare a echipamentului de măsurare, timpul necesar întocmirii procesului verbal de desigilare a echipamentului de măsurare.

16. Tarifele pentru sigilarea echipamentului de măsurare după efectuarea unor lucrări la solicitarea consumatorului final se determină conform formulei:

$$TSA_{sg} = (CMSA_{sg} + CTSA_{sg} + CPSA_{sg}) \times \left(1 + \frac{ICDA}{100}\right) \times \left(1 + \frac{RN}{100}\right) \quad (11)$$

unde:

$CMSA_{sg}$ – cheltuielile materiale utilizare la sigilarea echipamentului de măsurare și anume costul sigiliului aplicat de operatorul de sistem și altor materiale necesare și utilizate la efectuarea lucrărilor de sigilare a echipamentului de măsurare și întocmirea actului respectiv;

$CTSA_{sg}$ – cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport pentru deplasarea personalului operatorului de sistem la locul prestării serviciului de sigilare a echipamentului de măsurare, inclusiv costul combustibilului utilizat la deplasarea personalului operatorului de sistem la locul dat;

$CPSA_{sg}$ – cheltuielile operatorului de sistem cu personalul nemijlocit încadrat la prestarea serviciului de sigilare a echipamentului de măsurare, determinate reieșind din durata de timp aferentă deplasării personalului operatorului de sistem la locul de consum, timpul efectuării lucrărilor de sigilare a echipamentului de măsurare, întocmirii procesului verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare.

Secțiunea 3

Determinarea cheltuielilor

17. Cheltuielile materiale, cheltuielile de personal se determină direct pentru fiecare tip de serviciu „y” din categoria „z” de serviciu auxiliar. În cheltuielile materiale se includ toate costurile materialelor, pieselor, energiei și combustibilului necesare pentru prestarea serviciului auxiliar solicitat. Cheltuielile materiale necesare pentru prestarea serviciului auxiliar se determină de operatorul de sistem reieșind din normele justificate de consum a materialelor, cantitatea necesară pentru prestarea serviciului auxiliar, prețurile de achiziție a materialelor de către operatorul de sistem în urma achizițiilor efectuate în baza Regulamentului privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoelectric, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

18. Cheltuielile de personal includ sumele pentru retribuirea muncii personalului nemijlocit încadrat în procesul de prestare solicitantului, consumatorului final a serviciului auxiliar, determinate reieșind din categoria de calificare a acestora, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, coeficientul complexității ramurii, alte plăți și sporuri stabilite de legislație și durata de timp necesară pentru realizarea a tuturor operațiilor de prestare a serviciului auxiliar respectiv, sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate din sumele de retribuire a muncii personalului operatorului de sistem, nemijlocit încadrat în prestarea serviciului auxiliar.

La determinarea cheltuielilor de personal, timpul deplasării personalului operatorului

de sistem la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar, se calculează reieșind din distanța medie de deplasare în raza localității deservite de operator.

Cheltuielile de personal se determină de către operatorul de sistem pentru fiecare tip de servicii „y” din categoria „z” de servicii auxiliare.

19. Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor se determină reieșind din timpul în care acestea nemijlocit sunt utilizate la prestarea tipului concret de serviciu auxiliar și includ cheltuielile de amortizare și costul combustibilului utilizat. Costul combustibilului utilizat la deplasarea mijloacelor de transport la locul unde urmează să fie prestat serviciul auxiliar se calculează reieșind din viteza medie de deplasare în raza localității deservite de operatorul de sistem. În timpul de utilizare a mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor la prestarea serviciilor se include și timpul deplasării acestora la consumator conform prevederilor prezentei Metodologii. În cazul, în care pentru anumite tipuri de servicii auxiliare se vor stabili tarife standard și tarife suplimentare celor standard, cheltuielile privind utilizarea transportului, mașinilor și mecanismelor aferente duratei de timp necesare pentru deplasarea acestora la solicitant, consumator se vor include doar în tariful serviciului standard.

Secțiunea 4

Determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare

20. În conformitate cu prezenta Metodologie tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem se determină anual separat pentru fiecare tip concret de serviciu „y” prestat din categoria „z” de servicii auxiliare. Tarifele se determină de operatorii de sistem și se completează conform prevederilor din tabelele 1- 4 din anexa la prezenta Metodologie și se prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru examinare și aprobare.

21. Tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare se aprobă pentru fiecare categorie și fiecare tip de serviciu auxiliar, în dependență de indicatorii specifici de influență asupra nivelului acestora. Tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare nu pot fi modificate de operatorii de sistem.

22. În tarifele de racordare a instalațiilor de utilizare, instalațiilor de producere, depozitelor de stocare a gazelor naturale, instalațiilor GNCV la rețeaua de gaze naturale, nu se includ cheltuielile aferente realizării lucrărilor de desfacere și refacere a carosabilului sau trotuarelor în cazul racordului subteran. În cazul când astfel de lucrări sunt necesare de efectuat, operatorul de sistem va adăuga la tarifele pentru serviciile auxiliare respective cheltuielile aferente efectuării acestor lucrări, determinate pe bază de deviz de cheltuieli, semnat de solicitant, consumatorul final, producător sau operator și operatorul de sistem.

23. Tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

24. Operatorii de sistem sunt obligați să publice tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare la sediul lor și să le plaseze pe pagina electronică.

Anexă
la Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare
a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare
prestate de către operatorii de stem din sectorul
gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea Consiliului de
administrație al ANRE nr. 271/2018 din 28 septembrie 2018

Tabelul 1. Calculul tarifului pentru prestarea serviciului auxiliar

se indică tipul concret de serviciu și categoria de serviciu auxiliar

Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea indicatorilor
Cheltuielile materiale nemijlocit utilizate la prestarea serviciului (CMSA)	lei	
Cheltuielile privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)	lei	
Cheltuielile cu personalul nemijlocit (CPSA)	lei	
Cheltuielile de distribuire și administrative (CDA)	lei	
Rentabilitatea (RN)	lei	
Tarif pentru prestarea serviciului auxiliar	lei	

Tabelul 2. Determinarea cheltuielilor materiale (CMSA)

se indică tipul concret de serviciu și categoria serviciului auxiliar

Denumirea materialelor nemijlocit utilizate la prestarea serviciului auxiliar	Unitatea de măsură	Cantitatea	Prețul, lei	Suma, lei
Total cheltuieli materiale				

La tabel se anexează materialele necesare ce justifică necesitatea, cantitatea și prețul materialelor utilizate, inclusiv după necesitate actele normative.

Tabelul 3. Determinarea cheltuielilor privind utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor (CTSA)

se indică tipul concret de serviciu și categoria serviciului auxiliar

Denumirea mașinilor și mecanismelor utilizate	Durata de utilizare, ore	Amortizarea, lei	Costul combustibilului utilizat la deplasare, lei	Cheltuielile privind utilizarea mașinilor și mecanismelor, lei
Total cheltuieli privind utilizarea mașinilor și mecanismelor				

La tabel se anexează materialele și argumentele ce justifică necesitatea utilizării mașinilor și mecanismelor, durata de utilizare și costul unitar de utilizare a acestora.

Tabelul 4. Determinarea cheltuielilor cu personalul (CPSA)

se indică tipul concret al serviciului și categoria de serviciu auxiliar

Operațiunile desfășurate	Funcția	Categoria de calificare	Coefficient tarifar	Salariu tarifar lunar, lei	Salariul tarifar, lei/ora	Norma de timp, om/ore	Total retribuire a muncii, lei	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	Total cheltuieli de personal
Total cheltuieli de personal	X	X	X	X						

La acest tabel se anexează materialele și argumentările ce justifică numărul personalului nemijlocit încadrat în prestarea serviciului, gradul de calificare a personalului, durata de timp necesară pentru prestarea serviciului, nivelul salariului și alte plăți obligatorii, inclusiv actele normative justificate.